

HIRDETME NYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények sde intézendők.

Bémmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen. Szerda augusztus 25.

166. szám.

Előfizetési ár:

Table with subscription rates: Helyben bázhoz hordva vagy vidékre postán küldve; Egész évre; Félévre; Negyedévre; Egy hóra.

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetisors egyszeri beiktatásáért 5 kr Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr Nyiltér 4 hasábox petitorsórt 20 kr.

A bolgár események.

Hasábokra menő távirati értesítések közölnek híreket a bolgár eseményekről. De mind e hírek oly homályosak, oly el- lentmondók, s annyira zürzavarosok, hogy teljes képet még sem lehet alkotni az események fölött.

A helyzet urai Klement patriarca és Zankov hermetice elzártak az országot s az összes hírek Bukarestből és Belgrádból jönnek s korant sem bírnak teljes hitelességgel. A helyzet tegnap óta mit sem változott, csak következményeinek megítélésében segítnek némileg a külföldi inspirált sajtó nyilatkozatai.

Az államesiny megtörtént, Sándor fejedelem s rajta kívül állítólag Karavelov is fogoly, a sopniai orosz ügyvivő a czár nevében teljes megelégedését fejezte ki a történetek felett s Sophia népe, a hírek szerint terdelve eltette a czár, mialatt az új bolgár kormány Bogdanov urnál, az orosz focousulnál bemutatva a bolgár nemzet hódolatát. Az uolsó percben érkezik meg egy távirat, azt jelent- vén, hogy a ruméiai nép s az ott ál- masozó bolgár sereg, egyhangulag Sán- dor fejedelem ügye mellett nyilatkozott.

Ezek a hírek. Ezek szerint a fejedelem még mindig fogoly, de hogy hol, azt bizonyosan még nem tudni. A forradalom, úgy látszik, nem fog olyan bé- késen lefolyni, mint a hogy képzelték s a mire a csiny intezői nem igen voltak elkészülve, a mozgalom ellenmozgalmat szült. Természetes, hogy ez ellenmozga- lom hijával van a legfontosabbnak, a ve- zető hatalomnak, mert a fejedelem sze- mélye Zankovék által őriztetik.

Az adott körülmények közt külön- ben a bolgár kérdés megoldására nem- csak a Bulgáriában magában végbemenő események jönek tekintetbe. A helyzet kulcsa sem a sophiai, sem a philippopoli körök kezében nincs, hanem Pétervárt,

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Bolondnak áll a világ.

(Társadalmi regé.)

— Binnevek után. — Egyszer volt egy ember, s volt annak egy felesége. Jól bírtak magukat, szép há- zuktájéka volt. Egyszer aztán született egy gyermekük és a kis polgár kézzel-kézre járt az atyafiság között. Az egyik így szólt: — Nini, egész az apja. — Szakasztott anyja, mond a másik, hiszen csak a szájára kell nézni.

Mikor aztán eljött a kereszteleés ideje, nagy gondot adott az atyafiságnak, hogy ki legyen már a keresztapja.

— Vegyétek a gazdag molnárt, mond az első, gyermektelen, haiba örökre fogadja. — Vegyétek az előjárót, mond a másik uri ember, barátsága sohasem árt.

— Eppen mikor legjavában foly a ta- nácskozás, csak előjött e kuczkából egy vén anyó.

— Legjobb lesz bizony, ha a tündér- kisasszonyt veszitek komaasszonynak, ki kiün- lakik az erdőben, ez legalább olyan valamit tehet a gyerek vánkosa alá, hogy egész éle- tén át mosolyog tőle.

Ez a mondás megtetszett a szülőknek, s meghívták kereszteleóra a tündérekisasszonyt. A mester meg a kántor irták meg a levelet, nagy kacskaringós betűkkel.

— Az érdemes és nagyrebecsült komám asszonynak.

A tündérekisasszony elfogadta a meghí- vást, keresztvizere tartotta a gyermeket, s ajándékul selyemzsinórt kötött a nyakára.

Ezt adom én. Mig le nem veszi nyaká- ról e zsinórt, addig a szerencse el nem hagyja.

A szülők elérzékenyülve köszönték

Bécsben és Londonban. S ha elfogadjuk a német és osztrák felhivatalos sajtó ama felfogását, mely megerősítést nyer a párisi nagy lapok tudósításaiban, hogy ez erőszakos fellépés tulajdonképen az ér- dekekt hatalmak hallgatag sanctióját bírja: akkor az egészet csak úgy teki- hetjük, mint az orosz polita aggályainak nyugtató elégtételt. Meennyiben felelnek meg ez elégtétel arányai az aggodalmak nagyságának, az még vita tárgyát ké- pezhethné, ha nem tudnók, hogy nemcsak a bolgár államférfiak oroszellenes magatartása volt alkalmatlan a névapartí poli- ticusokra, de a tavalyi unió óta Sándor fejedelem teljesen elvesztette Sándor orosz czár kegyét s így nemcsak politikai, de személyes satisfactio adásáról is volt szó.

Föltéve tehát a megállapodás való- diságát, egyelőre nem kell általánosabb bonyodalmaktól tartani. A mi némileg mégis nyugtalanít, az a gyakori tapasztalás, hogy a Keleten megindított actiók, ritkán szoktak az előre megállapított mederben lefolyni. S ha az első lépést a legteljesebb siker koronázta is, ki tudja minő meglepetéseket tartogat számunkra a fejedelem utódjának kérdése. Kara- gyorgyevics és Oldenburg a leggyakrab- ban hangoztatott jelöltek. Az egyik bé- kebontó pretendens, a másik egyszerűen orosz hivatalnok. S vajjon mi történnék, ha Sándor fejedelem egy vagy más mó- don mégis Sophiában teremne? Megannyi aggasztó kérdés, melyre választ hiában keresünk.

A legújabb táviratok a következők:

Bécs, aug. 24. A „Politische Corres- pondenz“ nek jelentik Gyurgy-vóból: A Ke- let-Ruméliában levő bolgár hadsereg nyíltan a fejedelem pártjára állott. Nituurov ezredes, a kormány fejevé kiáltatot ki. A sumlai és tirnovoi helyőrség és a lakosság a fejedelem mellett nyilatkozott. A mozgalom terjedőben

meg neki s ugyancsak rájárt e szemük, hogy Palkó le ne vesztse nyakáról.

Mikor aztán Palkó neki síhederedett, iskolába adták; hanem a tanulás nem volt kenyerre. Mind össze is egy két betűt szedett magába s nagy ügyvel bajjal tudta annyira vinni, hogy nevé leírhatta. Hanem a mester megvizsgálta a szomorú szülőket.

— Kéndekek megelégedhetnek azzal, a mit tanult, hát hiszen csaknem annyit tud, mint én, már pedig a mesternek többet kell tudni valamenynyivel.

E böles vigasztalás után Palkót haza- vitték az iskolából; tudni ugyan nem sokat tudott, hanem hiszen maga a mester sem tu- dott többet.

Ezután beadták a városba inasnak, hol befogták izibe deszkát gyalulni, mivel pedig a gyalulást nehézneke találta s keze, lába el- fáradott, oldalára fordította a gyalut, hogy a vas ne fogassa a deszkát. Így per- sze, hogy könnyebben ment a dolog, és Palkó vigan dalolt mellette egész estig. Hanem az- tán, mikor a mester haza jött es látta, Palkó milyen szorgalmasan gyalul, s forgácsot a deszka még se hullat és észrevette, hogy a gya- lut hogyan tartja. elfutotta a méreg s azon- nal elkergette.

Palkót sirva riva vitte haza az est, megállott a tűzhely előtt és így szólt:

— Edes apám, a mester elkergetett, mert nem gyalultam neki a deszkákat olyan vé-konyra, hogy eltörjenek. — Persze hogy a szülők ezt nyakrafőre tovább adták, s félóra mulva az egész faluban hirt futamodott, hogy a városiak esalják a falusi népet, vékonyra gyalulják a deszkákat; ezért zuzódnak ha- mar össze a székek, asztalok, ládák és tálasok.

Ekkor elhatározta az atyafiság, hogy Palkónak tanulni kell. Az egyik mondá:

— Legyen pap, papnak jó a dolga, sem- jég, sem rosz termés nem árt neki. Tizedét

van. Hir szerint a fejedelmet, mint foglyot, saját yachtján Renirussiba vitték.

Bukarest, aug. 24. Romániában a han- gulat általában kedvező Sándor fejedelem sze- mélye iránt. Bizonyos hírlapok, köztük vala- mennyi felhivatalos lap, politikáját is helye- sik. Más lapok constatalják, hogy a fejedelem személyi tulajdonságai dacára is elbukot, mert nem akarta belátni, hogy a bolgárok Oroszországgal rokonszenveznek. A politi- kái körökben mindenütt a ggo- d a l o m é s z i e l h e t ő a j ö v ő t i l l e t e g, ne- vezetesen a hatalmak magatartása miatt a történt eseményekkel szemben. Bratiano kormányelnök tegnap a hadügyminiszter ki- séretében meglátogatta a bucaresti fegyver- tárákat. A király ma Sinaiából ide érkezik.

Bukarest, aug. 24. Bulgária ideiglenes kormányának kiáltványában a következők foglaltatnak: Battenberg Sándor herceg, kiknek mi köszönettel tartozunk azért a di- cőségért, melylyel minket a háboruban vezé- nyelt, száv népfajúknak meg nem felelő európai politikát követett. Mi egyedül csak orosz politikát követhetünk, kötelese halából az Oroszország által értünk hozott vér- és pénzáldozatokért. A fejedelem örökre lemond- dott a bolgár trónról, miután a nép meggyö- ződött arról, hogy uralkodása végzetessé vámnék az országra nézve. Midőn az ideigle- nes kormány a nemzetgyűlés egybegyűléseig az ország kormányzatát átveszi, egyuttal ki- jelentik, hogy a bolgár s a külföldi lakosok életét, becsületét és vagyonát megfogja vé- velmezni. Valamenyly bolgár polgár, nemzeti- ség s valláskülömbőség nélkül közre fog hatni a rend főtartásában. A nemzet bizton re- meli, hogy az orosz czár oltalmazni fogja Bulgáriát.

Bukarest, aug. 24. Ausztria-Magyaror- szág sofiái diplomatiái ügyvivője Biegele- ben báró s Angliás Lascelles ur sza- badságon vannak. Biegelelent most Buriád István főkonzul helyettesíti. A herceghez ragaszködő személyiségek, Nikolajev

mindig megkapja, keresztelőknál, lakodalmak- nál, halotti toroknál rendesen övé a leg- jobb falat.

A másik mond:

— Legyen fiskális, akkor csavarhatja az igazságot, mint a nyársat; a ki a legna- gyobb darabot dugja a nyárs hegyére, annak szerzi ki az igazságot.

A harmadik végre úgy szólt:

— Legyen doktor, akkor senki se tudja ostoba-e vagy okos? A ki meghalt, az hal- gat, a kin pedig a természet segített, azt hiszi neki köszöni.

A szülők sokáig haboztak, de Palkót ad- dig is iskolába adták.

Hanem a görög meg a deák nem igen akaródzott Palkóval barátságot kötni, s mi- kor a tanítók látták, hogy Palkó se latinul se görögül soha meg nem taual, azt mondták neki: menj fiam haza, kuporodjál apád; anyád mellé, a görög meg a deák nem neked való!

— Palkó hazament, elpanaszolta, mit mondtak neki a tanítók.

— Micsoda nyelv az a derék nyelv, fiam, — kérdé az anyja, — hasonlít a mi- enkéhez?

— Nem biz az édes anyám, olyan hang- zása van annak, hogy senki nem érti.

Apja, anyja csakhamar elterjesztették a faluban, hogy mivel Palkó nem értette meg azt a mit, senki nem ért, nema karnak belőle a tanítók tudóst faragni.

Végre besorozták Palkót katonának és háboruba ment. A mint itt szemközt állott az ellenséggel és jobbra-balra lövöldözött, a nélkül, hogy valakit talált volna, egy fé- nyes galléro lovasság tartott a katonaság felé. Török, szakad, egyet le kell lönnöm, gon- dolá Palkó magában különben nem hiszik el, hogy bátran viseltesz magad, — és úgy le- durantotta a fényes galléro lovast, hogy meg- se nyikkan. Erre körül fogták Palkót, had-

ezredes és Panizza őrnagy külföldön időznek; Bulgária számos pontján zavarok törtek ki. Karavelov szerepléséről még nincsenek hiteles adatok.

A „N. Wiener Tagblatt“ jelenti: Kállay és Báni közös pénzügyminiszter hol- nap reggel Jansekovic osztaletyanácsos kísé- retében Serajevóba utazik. Ez utazás rögtö- nösen határozottat el és Mérey osztályfőnök a ki szabadságon van Ischlen, táviratilag Bécsbe hivatott, hogy a kö.ös pénzügyi- miniszteriumot Kállay tévolléte alatt vezesse. — „N. W. Tagblatt“ Kállay közös pénzügy- miniszter utját a bolgár eseményekkel hozza kapcsolatba. Hogy mennyire helyesen, kitűnik a következő, hiteles forrásból nyert értesü- lésünkből:

Kállay Benjamin közös pénzügyminis- ter ma nyolcz napi tartózkodásra Jansekovic osztaletyanácsos kíséretében Serajevóba utazott. A miniszter e különben rendes utazása már régebben volt elhatározva, s a zeniczi ujjon épült fegyház megtekintésével s a jövő évi budget megállapításával áll kapcsolatban. A miniszter serajevói tartózkodása alalmá- vai egyuttal a cholera-rendsabályok fognak életbelépttetni, minthogy a járvány Metko- vicsba már behurcoltatott.

Pétervár, aug. 24. A Journal de St.- Petersburg, írja: Bulgária és Kelet-Rumélia politikai férriai remélhetőleg elég eszélyesek lesznek; hogy föl tudják fogni, hogy ez or- szág sorsa első sorban saját maguktartásá- tól függ és hogy a hatalmak, kik e fölött dönteni hivatvák, mindeukfölött a békét óhajtják főtartani. Biztosítaniuk kell maguk számára a kormányok jóakarát az által, hogy tartózkodjanak minden izgatástól és válialkozástól, mely a hatalmak jóakaró tény- kedését gátolhatná. Bulgária sorsa ettől függ. (A mai híreket „Legujabb“ rovatunk tá- viratai hozzák.)

nagy elé vitték, a ki szörnyü mérges volt, s a ki, mivel nem volt pödörni való bajusza, a haját tépte, és így szólt.

— Palkó, te halál fia vagy, agyonlötted generálisunkat.

— Szó sincs róla, — mond Palkó — ez volt az első ellenség, a kit én elta- láltam. És bárhogy magyarazták is neki a dolog, nem tágtott, megmaradt állítása mellett, elvitték a kapitányhoz, kapitánytól az őbesterhez. De Palkó ott is csak azt ál- lította, hogy az volt az első ellenség, a kit ő eltalált.

Mikor aztán a generális holttestét ko- csira tették és a papirokat, miket magánál hordott, összerakosgatták, kivilágosodott, hogy a generális az egész hadsereget elárulta és úgy akarta föllátni, hogy az ellenség meg- semmisíthesse. Ekkor elbocsátották Palkót, és az egész esetet hírül vitték a királynak, mire a király magához hivatva Palkót.

— Mond fiam, tudtad, hogy ellenségünk a generális?

— Tadtam, uram királyom.

Ekkor a király azt hitte, hogy Palkó valami nagyon okos ember, keresztül lá- tott a generális szándékán és kapitánynyá tette.

A mint Palkó kapitánynyá lett, egy szá- zadott adtak alája s az új generális megpa- ranczolta neki, hogy rohanja meg az ellen- séget balszárnyán. De mivel Palkó nem tudta merre van a jobb, merre a bal, fogta magát és középen tamadott, mivel annyira zavarba hozta az ellenséget, hogy nyakra-főre fölbom- lásnak indult és megfutamodott.

A mint meghallotta a király Palkó vi- tézi dolgát, érdemrendet tűzött mellére s mi- vel a háborúnak vége volt, miniszterré tette, miniszterársai pedig szerették, mert akármiről volt szó, mindebeu velők tartott. Palkó- nak mód nélkül tetszett ez az élet: és egy

Az erdélyrészi határszéli me- gyék iparának kiállítása Kolozsvárott.

A vámháboru által sújtott határszéli vá-
rosok czikkéi és szövészetéből kiállítás ren-
deztetik Kolozsvárott az ottani iparos egylet
palotájában. Ezen kiállítást, mely nagy köz-
gazdasági és nemzeti érdekeket szolgál kö-
vetkező tudnivalókat említjük fel:

A kiállítás célja: A vámhá-
boru következtében Romániából kiszorult er-
délyrészi iparcikkéket Kolozsvárra és vidé-
kére költöztetni, azoknak itt új pia-
czokat szerezni s kelendőségüket előmoz-
dítani.

A kiállítás rendezője a ko-
lozsvári kereskedelmi és iparkamara, a mely
a fennebbi cél előmozdításához közgazdasági
indokokból a maga részéről hozzájárulni, ha-
zafiasság kötelességének ismert, s e célból ke-
beléből Sigmund Dezső, Bogdán István és
Benigni Sámuel elnökléte alatt rendező bizot-
ságot alkotott.

A kiállítás tárgyai legfőképp
azon iparcikkéket, a melyek a vámháboru kö-
vetkeztében a szomszéd ország piacairól ki-
szorultak s a melyek a kolozsvári kamara-
terület iparosa által nem állíttatnak elő.

A kiállítás megnyitási t. évi
augusztus 26-án és tartászeptem-
ber 6-ig bezárólag; tehát ugyanazon
időben, a midőn az erdélyi országos gazda-
sági egyesület által évenként rendezni szok-
ott tenyész állat kiállítása és országos vá-
sár, a mely alkalommal a közel és távol vi-
dékekről nagyobb számu utas keresi fel Ko-
lozsvárt. E határidő megengedi tehát, hogy
a debreczeni kirándulók is meg-
látogathassák a kiállítást.

A kiállítási tárgyak azonnal
való értékesítése óhajtott dolog le-
vén, a kiállítás egyszerűsége miatt a kiállítás
szolgálat. Erre nézve azonban a rendező bi-
zottság közbenjáról nem ajánlkozhatván, a
kiállítóknak egyenként vagy együttesen ma-
guknak kell gondoskodniuk megbízott vagy
megbízottak kijelöléséről, a kik a közönség-
gel az eladásra vagy megrendelés átvételére
nézve érintkezzenek.

Hogy a látogatás minél tömegesebb le-
hesse, a kiállításba a belépés telje-
sen díjmentes.

A kolozsvári kereskedelmi
és iparkamara a legüzletlenebb szá-
mokkal hívja meg a testvér-kamaraterületek
iparosait ez alkalomszerű kiállításban való
részvételre, a mely rájuk nézve semmi nemü-
lőzettel vagy kockázattal nem jár s a
mely kedvező alkalmat nyújt új üzleti össze-
kötésekre s állandóbb fogyasztó terüle-
teket szerzésre, s épen ez okból azon re-
ményben van, hogy a bizalom bizalmat kelt
s minél számosabban fognak a kiállításban
részt venni.

Városi rendkívüli közgyűlés.

Augusztus 28-án — szombaton —
délután 9 órakor, a városah nagy termé-
ben rendkívüli közgyűlés tartatik.

Tárgyak:

1. Az igazságügyminiszter közönteirata
a hozzá intézett üdvözlétre.
2. Miniszteri rendelet, mely szerint a
kir. törvénytörvényi helyiségek bérének pótlá-
sát megszavazó közgyűlési határozat jóváha-
gyatik.

szer csak elgondolta magában, hogy minek
is most már nyakán a zsinór, mikor olyan
kényes-kedve szerint élheti világát.

— Jobb sorom már egy sem lehet, a
király után én vagyok az első ember az or-
szágban, mi várhatna már réám és fogta ma-
gát, levette nyakáról a zsinórt.

Hanem abban a pillanatban úgy tetszett
noki, miatha hályog foszlott volna le szemé-
ről és nem találna mindazt helyesnek és jó-
nak, a hogy a miniszterterátsai tesznek vesze-
nek. Ettől kezdve nem mondott mindenne
„igent“, hanem miniszterterátsai erre titokban
öszeggyűltek, meghányták vetették, a dolgot,
belátták, hogy Palkó veszedelmes és úgy
intézték csakhamar a dolgot, hogy a király
észrevegje, hogy Palkó nevét is alig tudja leírni.

Erre haragra lobbant a király, elszedte
azonnal Palkó érdemrendjeit megfosztotta
minisztersegétől és elbocsátotta.

Igy vetődött haza Palkó és elbeszélte
odahaza, hogy folyt sora és miként járt, a
hogy a zsinórt levette nyakáról. Édes anyja
azonnal odafutott a tündérisasszonyhoz és
könyörgött, hogy adjon másik zsinórt fiának.
Hanem akkor a tündérisasszony így szólott:

— Becsüljétek meg, a mi boldoggá
tett s ne dobjátok el még akkor se, mikor
azt hittétek, hogy már semmi szükségtek rá.

Palkó ostobaságának köszönhető, hogy
magas polczra jutott és okosságának hogy
megbukott. Am lássa most, mennyire meg-
esze révén.

No én elmondom azt is, mennyire jutott.
Mégeneheltt a faluban és disznópásztor lett
belőle. Ejjelenkiint megtudja jelölni a osilla-
gok járását, nappal a virágok himporát osz-
tályozza s talán új rendszereket alkot, na-
nem mi haszna? Abban a faluban, a hol ő él,
ezért egy garast sem adnak s ha a disznó-
kat nem őrizné, tudományából ugyan meg-
nem élne.

3. Tanácsai előterjesztés a vámtarifa
megállapítása tárgyában.

4. Ugyanaz a piacz, czegléd-, csapó- és
péterfia-utcai ondó és ujosztású földiek
vadászati jogának bérbeadása tárgyában a
vonatkozó szerződési pontok jóváhagyása
iránt.

5. Ugyanaz Balla Mihály és érdektár-
sai folyamodványára, a helyi vasutnak a „Bi-
ka“, fogadótól kizárólag a debreczeni-nádaszi
vasut indóházig s a külső baromvásártérig
kiépítése tárgyában.

6. A közigazgatási bizottság féléves je-
lentése.

7. Bába oklevelek kihirdetése.
Debreczen, 1886. aug. 24.

A főispán ur megbízásából
Simonffy Imre
királyi tanácsos, polgármester.

Napi hírek.

— A t. olvasókhöz. A lázas napi
eseményekre való tekintetből több oldal-
ról felkérteünk, hogy lapunkra egy hó-
napra is előfizetést nyissunk. A közönség
ez óhajának engedve tisztelettel tudatjuk,
hogy lapunkra bármely naptól kezdve
egy haví tartamra is előfizethetni havon-
ként 1 forintjával.

— Kossuth Lajos nevenapját ez év-
ben is megünnepelett városunkban. A legna-
gyobb élénkség Papp Gyuri bácsi czegléd-
utcai vendéglőjében a „Kis pipában“ uralko-
dott, hol a 48—49-iki egyenruhás öreg hon-
védek, az ifjúság és számos polgár voltak
jelen s természetesen nem hiányoztak a lel-
kesült pohárköszöntők távol élő nagy hazánk-
fiának tiszteletére.

— A debreczeni ref. egyh. tanács-
termében 1886-ik évi augusztus hó 26-dik
napján d. u. 3 órakor gazdasági ülés tartatik
Tárgy: folyóügyek.

— A debreczeni „István“ gözmalom
lisztkivitele július hóban Fiumén át 2,521,60
q. Trieszten át pedig 1,630,70 q. Összesen
4,152,30 q. volt. E mennyiséggel a nagyfor-
galma debreczeni gözmalom július hóban
közvetlen a budapesti malmok után követke-
zett. Utána jön a nagyváradi „László“ göz-
malom 2,925,20, az aradi „Széchenyi“ 2,327,00
a sziszeki 1,921,00, a szegedi 1,822,80 q. kivi-
telével. A borsod miskolci újra felépült göz-
malom exportja 606,209-re ment (Fiumén át).

Tihany Sámuel városunk e tekintélyes
orvosa a fürdőről már hazaérkezett s a szen-
vedő emberiségnek rendelkezésére áll.

— Nagy Vincez színtársulata M. Szege-
ten, mint levelezőnk írja, megnyerte a közön-
ség tetszését. „Gasparone“, „Fehő Klári“,
„Bozóthy Márta“, „Vasgyáros“, folytonos
tapsok közt folytak le. Tolnayné, Or-
ley Flórát Halma y né, László né,
Békési Rozát, Vedrest, Tolnayt,
Molnárt, Csikót és Zilahyt sűrű
tapsok jutalmazták működésükért.

— Lövészet. 1886 augusztus hó 22-én
tartott lövészet eredménye. Díjat nyertek.
Legjobb mélylovással: Kovacs Gyula 1 db.
2 frtos tallért. Legtöbb körlovással: Szűcs
Károly 1 db. 1 frtos tallért.

— Debreczeni zenészek Erdélyben. A
Magyar fiúk elsőrangú zenetársulata br.
Bánffy György ajánlata folytán a holnap
déli vonattal Kolozsvárra indulnak, hol épen

Az ulema itélete.

(Szaracén történet.)

Már rég folyt a harc. A mór hadse-
reg onnan a fezi hegyekből, a murdzuki sívó
homok végtelen pusztáiról már régen átvan-
dorolt fegyverestől és minden marhástul
Kasztíliaba, a hol a tiltott ital drága ne-
dűje, a féléharczu, éjzemi szépség és a su-
hogva sebző keresztény kard teiem. Oh!
ezek a viágának és a része, mint a melyet
elhagytak ezért. Oly szép volt, hogy a mór
és szaracén lovagok nem átalották lefizetni
érte a nagy árt, a kardvágta sebből kicsörgő
vért. Es panczélos lovagjai az erős Kasztí-
liának nem saajálták a mór harcász görbe
kardját félreütni az egyenes pallossal, hogy
annak lecsapó nyomdokán szivarogva hagyja
el a testet az életör. Pedig oly derék lo-
vagok voltak mindnyájan.

Hiábavalónak látszott az egész küzde-
lem. Ha ma a szaracén buzogány kettőtörte
a kasztíliai paizst, holnap a keresztény pal-
los vágta el a mór zászló nyelét. Fogyott a
lovag, ömlött a vér, több, mint a mennyit a
malagai hegyek fekete szőlője évenként bor
képeben kiad. Mindkét részről megvált jöve-
dőve a harc szerencsétlensége és mégis
mindkét részről emeltek a karok az ártó
fegyvereket. A legkeresztényebb királynak
egy próféta látokti ihlettségével jövendölte
meg a cordovai püspök, hogy ha megkezdí
a harczot, századokan át drága embervérbe
fog kerülni az. Ugy lón. Muley Molucnak, a
merész mór vezérnek, volt egy messze földről
hozzavetődött török dervis, a ki a szakál-
lát tépve átkozta meg azt a napot, a mely-
en Muley Moluc a vezéri hajórról a Geber-
al-Tarik sziklás partjára lépett.

— Mondom neked, Muley Moluc hős ve-

a napokban, aug. 28. és 29-én lesz az E. M.
K. E. évi rendes közgyűlése, melyre az örö-
kös és alapító, sőt a rendes tagok is az or-
szág minden részéből nagy számmal ké-zül-
nek elmenni. A derék cigányok utközben
kiszállanak N.-Váradon, s két este ott ze-
ne-estélyt rendeznek. Kolozsvárott öt napig
maradnak s onnan valószínűleg körutra men-
nek, bemutatandó, hogy mit tud egy debre-
czeni cigányzenetársulat. Kolozsvárról vagy
Marosvásárhelyre és Brassóba mennek, vagy
Egyeden, Devan át Arad, Temesvár és Sze-
ged városokba.

Zártkörű bucsu-estélyt rendez e hó
28-dikán szombaton este Nagy Gyula
táncztánító a kis-szapannos-utcai 412. sz.
háznál. A mulatság kezdete 7 órakor lesz.
Italokról a rendezőség gondoskodik.

A vasuti gyilkosság ügyében még
mindig sok hír hallatszik. A vizsgálatról
keves jön nyilvánosságra. Újabb értesülésünk
szerint 60-an lettek elfogva, több helyről és
különléle állásuk. Azon hír, hogy a halott
teste darabokra volt vágva, meg van örö-
sítve. Érdekes és fontos körülmény az, hogy
a szerencsétlen Schwarz Mihály kezében egy
tépelt posztódarabot találtak, mely az ő ru-
hajához nem hasonlított. Lehet, hogy ez a kor-
pusz delikti vezet a bűntény szálaira. A
dulakodás küzben lehet, hogy az öreg meg-
ragadta gyilkosa kabátját, így maradt annak
darabja kezében.

— A nyomdász strike. Emlegettük már
hogy a „Debreczeni Ellenőr“ és a
Kutasi Imre nyomdájából néhány fiatal
nyomdász segéd kilépett s játsza a strikolót.
E kicsinyes tárgyra nem térünk ismét vissza,
ha tegnap egy komikus intermezzo köze-
be nem jön. Nevezetesen annak a néhány fiatal
embernek a városi nyomdában egy kis paus-
letet nyomattak ki, melyben az ő sorsuk felett
oly nagyon nyugtalankodó közönséggel tudat-
ják, hogy ok azért léptek ki a nyomdából,
mert nem adtak nekik nagyobb fizetést, lega-
lább is oyat mint a városi nyomdában.

— Eszünk agában sincs azokkal a fiatal embe-
rekkel polemiait kezdeni De saját érdekünkbe
és nyomdánk megrendelői érdekeiben tartozunk
a következő kijelentéssel. Majd ha mi is 3-
4000 fti évi deñit árát a város kasszájából
fizethetjük a segédeknek, akkor mi is szívesen
csinálunk utakat a nyomdászsegédekébe, addig
azonban igenis folytatni vagyunk kénytelenek
a concurentiát, s mert nyomdánk ismét eivan
latva derék munkás személyzettel, a megren-
deléseket tovább is a közönség várakozásainak
megfelelőleg olcsón vállaljuk el, s készítettük
el. Sajnálattunkra, de bizonynyal a meg-
rendelő jóváhagyása mellett ki kell jelente-
nünk, hogy a városi nyomdában ké-
szült pantiet tanácsát a concurentia megszün-
tetésére és a privat nyomdai munkák arának
emelésére nézve nem követhetjük. A közönség
azt mondja „jól és olcsón“. Nyomdánknek
a segédeknek nagy fizetést adó városi nyom-
dával szemben ezután is ez lesz az elve.

— Biharmegyei hírek. Kossuth
Lajos nevenapját tegnap este nagy kegyelet-
tel ülték meg a varadi polgárok a Zöldta
vendéglőben. A nagy hazának üdvözlo tá-
viratot küldtek. — A R u t i k o v s z k y Kaz-
mer sírmeikét fenntartó bizottság a vértanu-
emlékére, annak halála évfordulóján napján

zér, szót fanatikuss meggyőződéssel a vén
dervis — hogy a legszebb ékességedét
vesztetted el ebben a harcban!

— Nem lehet az, dervis, — mondá neki
mosolyogva Muley, — látod, a dicsőség az
én legszebb ékességem, azt pedig el nem ve-
szí tólem a spanyol kard soha. Aztán látod,
az ulema sem mondja, hogy baj háramlik eb-
ből a harcából enreám.

Az ősz ulema, a szaracén tábor főpapja,
komolyan állt a vezér mellett. Gyöngye, erot-
len agg volt már, hatalmas, szaias férfi egy-
kor. Sötét palástjára kardkötő volt teve s az
aranyai varrott bőrön ékességül csüngött
egy görbe kard. Az ulema megfogta a kardot
reszkető kezevel, kihuzta hüvelyéből és ma-
gasra emelve a könnyű acélt, mondá a der-
visnek:

— Minden kardra, a melyet bátor ka-
rok a hitetlenek ellen harcra huztak ki
hüvelyéből, az egyedül igaz Allah áldása
száll. Es en mondom neked, dervis, hogy ha
a szaracén harcászok most hüvelybe rejtének
kardjaikat, én így tartanám azt mégis elag-
got karommal fölemelve és vívnek egymagam
harcot. Mert minden a hitetlennek adott seb
fóler egy jótétel.

— Pedig köny fog hullani a te száraz
szemeidből ezéri a harczert, vén ulema! Kö-
nyet fogsz hullatni, a mely keserű lesz és
égető.

A vezér mosolygott, az ulema fejcsóvá va-
nézett a törökre. A dervis szót nélkül hagyta
el a vezéri sátozt. Kis idő multán hallatszó
a harsány hangja, a mit a harcász tábornak
kiáltva említe Allah nevével. . .

Es foly tovább a harc. A hol tegnap
keresztény zászlót lobogtatott a hajnali szel-
lő, ott a ma esti napugár utolsó fényuga-
rait csak a drága fémmel hívert szaracén jel-
vényre küldheté; a hol ma este letaposva

hó 28-án d. e. 9 órakor a nvárad-újvárosi r.
kath. piébaniai szent-lászló téri templomban
ünnepléses gyásztizeni tiszteletet tart, ennek
befejezte után pedig az ünneplés a temető-
ben, a vértanu sírmeikénél fog folytatattatni,
hol az emlékbeszédet volt 1848—49-ki hon-
véd tüzeriőhadnagy Komlóssy Pál ügyvéd
fogja tartani. — A s z i n k ö r b ő l. A Szig-
ligeti-cyklus második része, ép úgy mint az
első szintén üres ház előtt adatott elő. —
K i n e v e z é s. Ipolyi Arnold püspök dr.
Czobor Béla muzeumi segédőrt, a nvárad i.
szert. szeminarium igazgatójává nevezte ki.
— Eljegy y z é s. Lovassy Andor, bihar-
megyei arvaszéki ülnök a várad i. t. r. társas
körök, ben előnyösen ismert fiaatal író a napokban
jegyezte el Ersey Sarolta kisasszonyt, Er-
sey Géza h. k. kovászi földbirtokos bájos
leányát. — A k ö r ö s „esze“. Tegnap
előtt reggel egy „bánatos“ férj a vasuti felső
hidnál a Körösbe vetette magát. A Körös
víz azonban újra meg újra felvetette a bā-
nat miatt elhízott László gazdát. Az életunt
földit homokrostáló emberek kavics dobálása
kergette ki a vízből, kit azután nem a ka-
pott kijózanító ütések, hanem az bāntott,
hogy minő észjárása lehet a Körösnek, hogy
ő befogadni nem akarta. — T e m e t k e.
z s i n t é z e t C s ö k m ö n. A belügymi-
niszter Csökmön alakult l. temetkezési egy-
let alapszabályait megerősítette és azokat a
jóváhagyó záradékkal látta el.

— A debreczeni és erdélyi kirándu-
lása alkalmából a kolozsvári iparos
ifjúság önképző és betegsegélyző egylete 1886
évi szeptember 4-én szombaton, a városi „Lu-
völd“ helyiségében táncoztal, dallal és szu-
vallattal egybekötött zártkörű fillérestélyt
rendez. A rendező bizottság élen Bartha Mik-
lós orsz. képviselő áll.

— Pusztító kavé Egy „Ada White“
nevű brig, mely Rio de Janeiroból New-
Yorkba hajózott, saajtságos körülmény közt
süllyedt el. A hajón 12,000 zsák kavé volt.
Jamaika közelében északnyugati szélvész ke-
letkezett s a hullámok atcsaptak a hajóra. Viz
jött a kávéhoz is, mitől a szemek megdaga-
dottak s a felső zsákok megrepedtek. Minden
jól ment volna, ha a széthulló kávézseme-
k el nem dugaszolják a szivattyukat. Így a
legénység nem tehetett semmit az ár ellen.
Mire az egész kavé rakomány vízzel megtelt,
a kavé újra kezdett dagadni, mint az élesztő.
Pár óra múlva a brig a mindinkább duzzadó
tömegtől a szószeros értelmében ketté repedt.
Mentesről szót sem leent s a legénység a
Hatteras-foknál elhagyta a hajót.

— Regényes kisasszony. Faidherbe
francia tábornok egy közel rokona, egy-
szép fiatal leány, ki a parisi Faubourg St.
Germain összes ünnepeleinek hos nője volt
a nyár elején rokonaival a Normandiába ment.
A fiatal hölgy pompásan rajzol és senkinek
sem tunt fel, hogy korán reggel sétákat tett,
vázlatot felvétele végett. Egyszerre eltűnt.
Csatládja attól félt, hogy egy kezdett áldozata
lett és csak hetek múlva hallották, hogy a
kisasszony egy paraszt fiatal Angolországba
szökött. Egyebb hír hiányzott a mult netig,
midőn a paraszt legény, kinek a sorozáshoz
be kellett vonnia a fiatal feles géval megje-
lent Normandiában. Angolországban keltek
egybe és a fiatalasszony épen nem akar cea-
ladjával Párisba visszatérni, hanem ferje
szüleinek kunyhójában marad, míg a legény
kiszolgálja katonájeit.

Nevelőintézmények egy alapos kép-
zettségű ifju, elemi vagy gymnasiuai tanulók
mellett. Bővebb felvilágosítás kapható szer-
kesztőségünkben.

mit érdemel az o'lyan
zejéről elcsámbitja a
higgadtan felelt:

— Feje véteasé-
többé. A nő csak vir-
a hogy kiirtják kerte-
tanod népedből, népe-

— És kiadaték a
Egy tálozán haló
a melyről szaracén há-
Lehunyt szemű fiatal
barna arcú, ritkas
a hogy már az a szar-
lenni. Muley Moluc el-

— Ulema, ez a
A vén főpap elő-
tarka gobelinjére és a
csordult ki, köny, a
volt.

— Idő multán ismé-
a sátorba, a melyről s
a takarót, lecsukott s
az, fehér ajkkal, és
solyogtak.

— Az agg ulema fő-
kint a feje. Aztán
szaiálás feje, az elszór-
tott végig ez alvezire

— Muley Moluc
ulema — ő a te leány
Es Muley Moluc
sátra gobelinjére, sirat
mefényélt, büszkeségét.

Kivülről behangzó
sány száva, a mint a
Lilah, ii Allah, Maham

— Tüz. Az
hátulsó fedélrésze m
— a tüzölőkat m
az o'lyan utcáról b
Mikor lesz már a
d-zve?

— A kollégé-
beiratások l. hó 23-
töket s azota folyt
lők figyelmeztetnek
tással. A megnyi-
leznek a fősokolab
Kajári Ferencz a l.
Szabolcska Mihály
Szabó Janos a mas

Közönet ny
közönetünket, min-
gek, kik felelhetet
illetve nőverünk te-
külömbön mindazon
vevő barátok,
lát virág koszorúk
mindazon igen tiszt
és ismerősöknek a
Antalné, Jeneyné,
Janka és Amal.

— Az időjár-
tárgy lett. Jele, ho-
kor valakinek sok n-
ségi állapotáról. Nag-
nek panaszok a nag-
kárókról; ha itt-ott
keleti szel csakham-
s van vidék hol ké-
sem, volt s a kapu-
beugy miniszterium
lentéseik érkeznek
utjan Tápó-Shag k-
gát, a telirat szerin
kéri a minisztertol
mellett négyezer fr-
ványozzon a nyom-
veto majok sin

— Milán szer-
menyek következte
bergi utjaról lemon-
lett volna Budapest
tartózkodás után ga-
birtokára akart ut-
rendező vádász-
király számára a l.
a Marchal fié Angó
megrendelés távirat.

— Beküldete
baromvásártérről
szett. A megtaláló-
nyek mellett felker-
kapitányagné jel-
— A udvar-
akadémia részéről
vesz részt: Wencze-
Salamon Ferencz, P-
gyes. Also fehermeg-
man főispán vezetes
megyei főjegyző, Ze-
Kovacs Odón tácol.
varosa részéről Kov-
és ifj Gáspár J. me-
felszabadításában re-
kozul Petneházy vé-
vokat kértek újabb
Debrecenből, Petuec
Ooskay László nyit-
Vray Gáspár Pozs-
nyag. tábornaszag-
utóbbi br. Edescha-
ideig magyarorszá-
Óse mint ezredes ve-

Nélkülözhetlen minden háztartásnál, vendéglős és kávéházaknak, utazóknak katonáknak és gyógyszeráraknak stb.

a „RAPID”

szeszőző készülék 9 állítható égővel.
Igen elegans! Cézészerű! Olcsó! Bél nélküli!
Füst nélkül! Szag nélkül!
Könnyű veszedelen nélküli kezelés. Csudaszerű fűtési erő. Két liter víz három perc alatt felforr, úgy hogy mindegyféle étel, mint kávé, tea, tojás, hus, pecsenye, tészta stb. azonnal elkészíthető és a mellett alig 1 krnyi spiritus használtatik el. Igen cézészerű utben, kirándulások és falun való tartózkodásnál.
Elegans gyorsfűző-készülék, 3 ft 50 kr.
Cézésze és szűrővel 5 „ — — — — —
Kapható utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett a.

Wiener Commissions- und Exportgeschäft.
ANTON GANS, Wien, III. Kolonitzgasse 8. De.

Ninos többé fogfájás

A SOULAC-i (Gironde apátsá)

tisztelendő BENEDEK-rendi szerzetesek Dom Maguelonne Prior

fogvizének használatára

2 arany-érem: Brüsszel 1880. London 1884.

A legmagasabb kitüntetések.

Boursaud Péter prior által 1373 évben feltaláltatott

A tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvizének használata, naponként néhány cseppet vízbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasságát, melyeknek fehérséget és szilárdtságot kölcsönöz, amennyiben a foghúst erősíti s teljesen egészségessé változtatja. — Valóságos szolgálatot teszünk a lap olvasóinak, midőn e régi és hasznos szert, a legjobb gyógy- és egyedüli óvszert fogfájás ellen ajánljuk.

A cég alapítottát **SEGUIN** 3. Rue Huguerie, 1897. Főügynök: **SEGUN** 3. BURDEAUX.

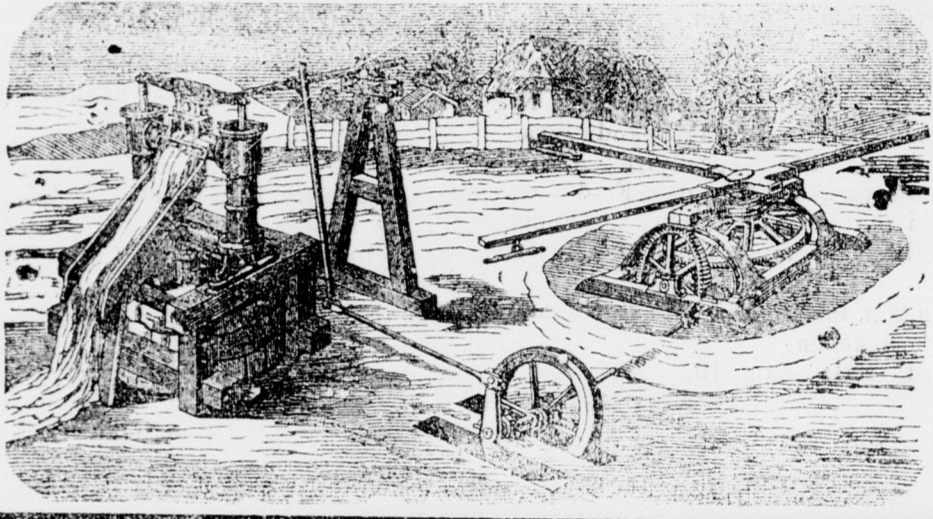
Elixir dentifrice 1 frt 50 kr. 2 frt 50 kr. és 4 frt Poudre 80 kr. és 1 frt 25 kr. Pats 80 kr. és 1 frt 25 kr.
Raktárak Debreczenben: Schwarz M. Beau, Szepessy és Kerekes kereskedéseiben s Dr. Rothschnek E. gyógyszer-tárában.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntődeje,
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN FŰRDŐK
felszerelésére

szagmentes űrszekerek

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel
gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECZHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállításra.

Községi és gyámi rovatos ívek hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok,
báli meghívók, névjegyek füzetek és könyvek

a legjutányosabb árákon állíttatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESÍTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Debreczen, 1886. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” Könyvnyomdája Szeczenyi-utca, SIMON-ház.

Szerkesztőség és

Széczenyi-utca SIMON
kereskedésévé

HIRDETME

előfizetési pénzek és a ki-
valamint a lap szel-
minden k ö z l e m e n y

Bármentetlen levelek c
fogadtatn

XIII. évföl

A bolgár

A bolgárország fordulatában az el-
nak látszott, hogy
ditenek nehézségek
mely — mellőzvéni
az Oroszországra
Battenberget le-
szágnak, hogy eg-
Kelet békéjének fe-
ködjék. Azon poli-
az ily megoldást h-
nak, hogy Oroszors-
teten imputálni oi-
nyugodjék érdeke
Keleten való veresé-
elt. részbe, hogy a
legutóbb felszabad-
államfő alatt álljon
politikája ellen, m-
zett a többi hatal-
legridegebb s nem
ellenálást tanusított
így fogják fel a hel-
akarja a békét s h-
számítai akar O-
prestigeét hatalmá-
kell reszesíteni, s
kezése, hogy Bat-
mellett, noha egyé-
vesebbe egyike,
elbánás módja e sz-
sötétebb s legkevés-
közé fog tartozni,
ez Európa kormány-
hang se. Németorsz-
német születésű f-
szág leghangzatosab-
ségét az angol bes-
nyira halgatott fejd-
szenved kétséget, h-
sok nem kötelezők.
Az osztrák
chi a politikája me-
c bolgár felfordulás-
való közel bekövetk-

A „Debreczeni E

Eletem legszo

Naplót

Jókai Mór „Eletemb

véből.”

1849-ik augusztu

letet tartottak a sz-

országgyűlés tagjai A

A kormány azza

képviselői testületet,

aukról gondoskodni a

regi vesztett osata

női áll.

Kossuth maga be

a határozattal, hogy

védi annak erődjait, a

czot tovább folytatand

rész foglalta el, mely

rancsnoka, Berger; tiz-

ki a magyar legyvere

szük lyuk az a sanczb

egyikébe keskeny abla

az ajtó fölött; az is e

csolva. A vasajtó lem

láthatók voltak a ho

vüröl belött bomba

okoztak rajta.

A kormányzó esa

goera menekült, de ott

Az érkező tud

nyugtalanítóbb híreket

dáról.

Dembinszky elha

helyett, hogy Aradnak

lenséges Temesvárnak

Bsm moldvaország

dásának híreit még leha

„Eletemből” Igaz tő

Irta Jókai Mór Budapest, 188

ből közöljük a fentebbi czim

dékek néhány részletét.